

Kerk en Wereld, een oase voor duizenden vrouwen (1982)

Sieth Delhaas

Dagblad Trouw, Podium, 20 juli 1982

Inleiding

Vormingscentrum “Kerk en Wereld” moet 1 januari a.s. dicht, omdat f 2.000.000 subsidie wordt ingetrokken.

Is dat iets om je erg over op te winden? Er blijven na de grote schoonmaak van staatssecretaris De Boer tenslotte nog ruim 30 vormingscentra/hogescholen in tact. Op het eerste gezicht lijkt het argument van de regionale spreiding een heel redelijke. Ik hoor het in vele huiskamers. Man tot vrouw: “Als je nu nog eens naar zo’n cursus van je wilt kun je fijn ‘s avonds thuis komen, je hoeft niet zo ver, het kost minder reisgeld en zo’n cursus wordt ook goedkoper als je thuis slaapt.” De Boer heelt al die mannen op zijn hand die het maar zozo vinden, dat ze hun vrouw van tijd tot tijd kwijt zijn aan Kerk en Wereld.

Waarom?

Er is één ding, dat me voortdurend bezighoudt. De vraag naar het waarom van juist dit Instituut. Ik lees in Trouw, dat de hervormde voormannen, die het plant tot oprichting maakten, tijdens hun internering in de Tweede Wereldoorlog, vooral de vernieuwing van de hervormde kerk op het oog hadden, met het accent op gemeente-opbouw en de relatie tussen kerk en samenleving.

We, ik denk dat weinig plannen zo’n zuivere realisering hebben gekregen. Kerk en Wereld is een bolwerk geworden waar jaarlijks ca. 7.000 mensen, gevormd worden in hun eigen speciale charisma. Kerk en Wereld heeft verschillende cursussen voor allerlei groepen, van huisvrouwen tot predikanten en van leraren tot ondernemingsraden. Om de huisvrouwen gaat het mij. Huisvrouwen, de meest discriminerende verzamelnaam die er bestaat, omdat deze aanduiding de eigenheid van elk van hen verdonkeremaant. Als ik de vrouwen voor me zie, die ik ontmoet heb op de cursussen, over ‘Vrouw en Geloof’ – dan denk ik aan haar eigen speciale gaven. Ik denk aan die vrouw, die het tegenover een hele mannelijke kerkeraad opnam voor homofielen, een andere, die zich moederziel alleen voelt in een versteende kerk omdat ze niemand heeft om mee te praten over hoe zij haar geloof beleeft; een predikantsvrouw, die door de gemeente is uitgespuwd omdat ze haar eigen werk wil voortzetten. Zo zijn er tallozen, elk met haar eigen verhaal.

Vrouwen, die op Kerk en Wereld in de kring van andere vrouwen ontdekken, dat ze niet alleen staan met haar eigen probleem. Dat hun probleem het leven niet waardeloos en uitzichtloos

hoeft te maken, maar dat je er aan kunt groeien, dat het je zicht geeft op nieuwe levenskansen. Daar hebben vrouwen ontdekt, dat het zin heeft aan de gang te gaan in kerk en samenleving.

Vrouwen van 20 tot 70 jaar voor wie bijscholing of kans op een baan niet (meer) haalbaar zijn, maar die door juist deze vorming nieuwe mogelijkheden zien hun leven vorm te geven en scheppend bezig te zijn.

Wat ik daar aan geestelijke waarden heb ontmoet tijdens de vrouwen-weekends, met name de gemeenschap der heiligen, is me in mijn eigen kerk nooit overkomen. Dat is het wat Kerk en Wereld voor duizenden christenvrouwen maakt tot een oase in de woestijn van de hedendaagse kerk. Een oase waar nieuwe leeftocht wordt verzameld om het gevecht in de gemeente thuis voort te zetten in plaats van moedeloos de kerk de rug toe te keren.

Blijft de vraag: waarom dit instituut? Is de reden van die regionale spreiding wel de ware? Of zijn mensen, die trachten werkelijk vanuit het evangelie met de wereld bezig te zijn met alle radicale gevolgen van dien, bij voorbaat verdacht bij deze overheid? Wat de vrouwen betreft: ja, ze zijn opstandig geworden! Ze hebben ontdekt, dat ze de eeuwen door bedrogen zijn uitgekomen. In de samenleving, maar vooral in de kerk. Ze hebben vergezichten gezien. Ze voelen zich sterk en zijn in opstand gekomen tegen bestaande structuren. Hier en daar zijn al duidelijke tekenen zichtbaar (vrouwen-vredeskampen, vrouwen tegen kernwapens e.a.), dat 'doodgewone huisvrouwen', die 'brave moeders' die tot voor kort nog het ledenbestand van het CDA uitmaakten, bereid zijn tot burgerlijke ongehoorzaamheid omdat ze het vertikken langer volgzzaam te zijn met als resultaat de demoralisering van de mens en de vernietiging van de schepping.

Tegenmacht

Op het Instituut Kerk en Wereld hebben velen elkaar gevonden. Vanuit het standpunt gezien van de gevestigde orde is het een broedplaats van ondermijnende activiteiten. Is dat de reden waarom KenW dicht moet? De tegenmacht, die op KenW is ontstaan, is breed. In de groepen van "Vrouw en Geloof" gaan rooms-katholieke en vele protestantse richtingen gezusterlijk samen. Velen vroeger, wellicht een enkele nu nog, lid van het CDA. Het laatste greintje sympathie voor het Appèl, dat zijn C zo heeft verwaarloosd, had het te danken aan de enkele dissidenten of loyalisten. Eén van hen is de hedendaagse kortebaar minister van CRM, die nu dat laatste greintje bij velen ook verspeelt, omdat hij de samenkomsten van vrouwen die Jezus Christus met eigen ogen hebben leren zien, heilloos verstoort.

KenW heeft bij vrouwen een streepje voor omdat de cursusleiding steeds geprobeerd heeft in te haken op een directe behoefte of nood. Daarvan getuigt het programma voor het a.s. winterseizoen – cursussen voor gescheiden predikantsvrouwen, pastorale zorg voor gescheiden mensen, feministische spiritualiteit, vrouwenleerhuis feminisme en bijbellezen, seksualiteit en intimiteit, de bijbel... inspiratiebron voor vrouwen?, moederschap, kiezen voor de kerk, andere samenlevingsvormen in de pastorie, etc. etc.. Hedendaagse vragen waarop de plaatselijke kerk meestal niet-thuis geeft.

Het gaat vooral om deze duizenden vrouwen, die van heinde en ver naar KenW komen, en die het er voor over hebben thuis de confrontatie aan te gaan om die dag(en) er tussenuit te kunnen en die meestal de kosten uit de huishoudpot moeten oversparen. Laat minister De

Boer bedenken, dat het gaat om vrouwen, die de laagste plaats innemen in het netwerk van mannelijke onderdrukking.

